

กระทู้ถามที่ ๓๔๙ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ปัญหาค่าโดยสารและมาตรฐานการให้บริการของสายการบินต้นทุนต่ำ (โลว์คอสต์)

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ดังต่อไปนี้

เนื่องด้วยสถานการณ์การแข่งขันของสายการบินต้นทุนต่ำ (โลว์คอสต์) ในประเทศไทย ก่อนเกิดวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด 19 นั้น มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงต่อเนื่อง โดยเฉพาะสายการบินจากต่างประเทศที่ได้รับสัมปทานเที่ยวบินภายในประเทศที่มีการแข่งขันกันในแง่ราคาตัวเครื่องบินเพื่อดึงดูดผู้โดยสารจนทำให้สายการบินอื่น ๆ ต้องเร่งปรับตัวด้วยวิธีต่าง ๆ ทั้งการเปิดเส้นทางบินใหม่ เพิ่มความถี่ในเส้นทางยอดนิยม รวมถึงการปรับปรุงบริการและเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการ อย่างไรก็ตาม ผลของการแข่งขันเหล่านี้ส่วนหนึ่งส่งผลกระทบต่อลูกค้าจำนวนมาก ได้แก่ การกำหนดราคาตั๋วที่ไม่เป็นธรรม เช่น การกำหนดค่าตัววันธรรมดาสูงกว่าวันหยุดหลายเท่าตัว หรือค่าตัวในบางเส้นทางมีราคาสูงเนื่องจากเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวหรือเส้นทางเศรษฐกิจ รวมทั้งบริการเลื่อนตั๋วและยกเลิกตั๋วที่นั่งที่บางสายการบินมีข้อกำหนดที่ไม่ชัดเจนหรือกำหนดขั้นตอนการขอคืนหรือเลื่อนตั๋วที่ยุ่งยากเกินความจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงวิกฤติการแพร่ระบาดโควิด 19 ที่มีการยกเลิกการเดินทางในหลายเที่ยวบินหรือมีการเปลี่ยนแปลงเที่ยวบินอย่างกระทันหัน ซึ่งไม่มีการแจ้งให้ลูกค้าได้ทราบล่วงหน้า สิ่งเหล่านี้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนผู้ใช้บริการสายการบินโลว์คอสต์เป็นจำนวนมาก จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงคมนาคมมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาการกำหนดราคาตั๋วโดยสารและการให้บริการที่ไม่เป็นธรรมของสายการบินต้นทุนต่ำ (โลว์คอสต์) อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงคมนาคมมีนโยบายหรือมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนให้สายการบินต้นทุนต่ำ (โลว์คอสต์) ในประเทศสามารถแข่งขันกับสายการบินที่มาจากต่างประเทศหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

จังหวัดกระบี่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๓๔๙ ร.

ของ นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย จังหวัดกระบี่
เรื่อง ปัญหาค่าโดยสารและมาตรฐานการให้บริการของสายการบินต้นทุนต่ำ (โลว์คอสต์)

ข้าพเจ้า นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง
ปัญหาค่าโดยสารและมาตรฐานการให้บริการของสายการบินต้นทุนต่ำ (โลว์คอสต์) ดังนี้

คำถามที่ ๑ กระทรวงคมนาคมมีนโยบายการแก้ไขปัญหาการกำหนดราคาค่าโดยสาร
และการให้บริการที่ไม่เป็นธรรมของสายการบินต้นทุนต่ำ (โลว์คอสต์) อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ

กระทรวงคมนาคมได้มีนโยบายการกำกับด้านราคาค่าโดยสารและการให้บริการของสายการบิน
โดยกำหนดให้แยกเพดานอัตราค่าโดยสารของสายการบินเต็มรูปแบบและของสายการบินต้นทุนต่ำ
เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ใช้บริการ ทั้งนี้ การกำหนดอัตราค่าโดยสารจะเป็นไปตามประกาศ
คณะกรรมการการบินพลเรือน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณค่าโดยสาร และค่าธรรมเนียม
อากาศยานขนส่งในเส้นทางบินภายในประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดมาตรฐานค่าโดยสาร และค่าธรรมเนียม
สำหรับการให้บริการเส้นทางภายในประเทศ แบ่งตามกลุ่มเส้นทาง ๒ กลุ่ม ได้แก่

(๑) กลุ่มที่ ๑ กลุ่มที่ไม่ควบคุมค่าโดยสาร คือ เส้นทางบินที่มีระยะทางบินไม่เกิน ๓๐๐ กิโลเมตร
ซึ่งมีการเดินทางภาคพื้นสะดวกและเส้นทางบินซึ่งเป็นการบินเชื่อมระหว่างภาคโดยไม่แวะทำอากาศยาน
ในกรุงเทพฯ ให้กำหนดค่าโดยสารโดยเสรี เนื่องจากเส้นทางที่มีระยะทางใกล้ ประชาชนสามารถเลือกเดินทาง
ด้วยรถยนต์ได้สะดวก จึงเป็นการเพิ่มทางเลือกในการเดินทางให้แก่ประชาชน ในขณะที่เส้นทางบิน
เชื่อมระหว่างภาค ซึ่งไม่แวะทำอากาศยานในกรุงเทพฯ เป็นเส้นทางที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทาง
ระยะไกลให้แก่ประชาชน แต่เส้นทางกลุ่มนี้มีอุปสงค์น้อย ทำให้ศักยภาพทางธุรกิจน้อยเมื่อเทียบกับ
เส้นทางบินที่แวะทำอากาศยานในกรุงเทพฯ ดังนั้น จึงเปิดโอกาสให้สายการบินกำหนดค่าโดยสารโดยเสรี
เพื่อจูงใจให้สายการบินให้บริการในเส้นทางกลุ่มนี้ อันเป็นการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการขนส่ง
ทางอากาศให้แก่ประชาชน

(๒) กลุ่มที่ ๒ กลุ่มที่ควบคุมค่าโดยสาร ประกอบด้วยเส้นทางบิน ๒ กลุ่มย่อย ได้แก่

(ก) เส้นทางบินที่มีระยะทางบินไม่เกิน ๓๐๐ กิโลเมตร และมีการเดินทางภาคพื้นไม่สะดวก
ให้ผู้ประกอบการที่ให้บริการเต็มรูปแบบและผู้ประกอบการที่ให้บริการแบบต้นทุนต่ำกำหนดค่าโดยสารได้
ไม่เกิน ๒๒ บาทต่อกิโลเมตร เนื่องจากเส้นทางกลุ่มนี้มีการเดินทางทางภาคพื้นไม่สะดวก และมีอุปสงค์น้อย
ทำให้ต้นทุนต่อหน่วยในการให้บริการเส้นทางกลุ่มนี้สูงกว่าเส้นทางระยะไกล จึงมีศักยภาพทางธุรกิจ
น้อยจนอาจจะไม่จูงใจให้สายการบินเปิดบริการ ในขณะที่ประชาชนในพื้นที่ที่มีการเดินทางภาคพื้นไม่สะดวก
จึงควรมีการส่งเสริมให้ภาคธุรกิจให้บริการที่เป็นทางเลือกในการเดินทางเพิ่มขึ้น จึงกำหนดเพดาน

ค่าโดยสารไว้ที่ ๒๒ บาทต่อกิโลเมตรต่อที่นั่ง เพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบการให้บริการเส้นทางกลุ่มนี้ ในขณะเดียวกัน จะต้องป้องกันไม่ให้ผู้ประกอบการฉวยโอกาสเรียกเก็บค่าโดยสารสูงเกินไป

(ข) เส้นทางบินที่มีระยะทางบินเกิน ๓๐๐ กิโลเมตร เป็นกลุ่มเส้นทางบินที่มีอุปสงค์สูง จึงแยกเพดานค่าโดยสารตามรูปแบบบริการของสายการบิน ดังนี้

๑) เส้นทางบินที่ผู้ประกอบการให้บริการเต็มรูปแบบให้กำหนดค่าโดยสารได้ ไม่เกิน ๑๓ บาทต่อกิโลเมตร

๒) เส้นทางบินที่ผู้ประกอบการให้บริการต้นทุนต่ำให้กำหนดค่าโดยสารได้ ไม่เกิน ๙.๕๐ บาทต่อกิโลเมตร

เนื่องจากเส้นทางกลุ่มนี้มีอุปสงค์จำนวนมากจึงมีศักยภาพทางธุรกิจสูง ในขณะที่พื้นที่ทางอากาศ และพื้นที่ของท่าอากาศยานในกรุงเทพฯ ค่อนข้างจำกัด ทำให้อุปสงค์ในช่วงเทศกาลและวันหยุดสูงกว่าอุปทาน จึงมีโอกาสที่สายการบินอาจเรียกเก็บค่าโดยสารสูงมากจนเป็นการเอารัดเอาเปรียบประชาชน จึงกำหนดเพดาน ค่าโดยสารในระดับที่สายการบินสามารถสร้างรายได้เพียงพอในการรักษามาตรฐานด้านความปลอดภัย ตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม สายการบินที่ให้บริการเต็มรูปแบบมีต้นทุนต่อหน่วยสูงกว่าสายการบิน ที่ให้บริการต้นทุนต่ำในส่วนของบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่นอกเหนือจากการขนส่ง การกำหนดเพดาน ค่าโดยสารเท่ากันจึงไม่เป็นธรรมกับสายการบินที่ให้บริการเต็มรูปแบบ จึงกำหนดเพดานค่าโดยสาร สำหรับบริการเต็มรูปแบบสูงกว่าบริการต้นทุนต่ำ โดยกำหนดรายการบริการมาตรฐานที่ไม่มีค่าธรรมเนียมเพิ่มเติม ของการให้บริการเต็มรูปแบบไว้ ๓ รายการ ได้แก่ น้ำหนักสัมภาระลงทะเบียนอย่างน้อย ๒๐ กิโลกรัม บริการ อาหารและเครื่องดื่มบนเครื่อง และบริการเลือกที่นั่ง ดังนั้น ในช่วงเวลาที่มีอุปสงค์สูง สายการบิน จึงไม่สามารถเรียกเก็บค่าโดยสารสูงกว่าเพดานค่าโดยสาร และสายการบินที่ให้บริการเต็มรูปแบบ ไม่เสียเปรียบสายการบินต้นทุนต่ำเนื่องมาจากการกำหนดเพดานค่าโดยสาร

ทั้งนี้ สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ได้เผยแพร่ข้อมูลเพดานค่าโดยสารเส้นทาง ภายในประเทศ และระยะทางบิน บนเว็บไซต์ของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยในหมวด ข้อมูลเผยแพร่ หมวดย่อยข้อมูลค่าโดยสาร หัวข้อข้อมูลค่าโดยสารภายในประเทศ และติดตามตรวจสอบ การเรียกเก็บค่าโดยสารเส้นทางภายในประเทศทุกเส้นทางโดยเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์ของสายการบิน และตรวจสอบค่าโดยสาร ณ จุดจำหน่ายที่ท่าอากาศยานดอนเมืองและท่าอากาศยานสุวรรณภูมิในช่วงเทศกาล และวันหยุดยาวติดต่อกันอย่างน้อย ๔ วัน อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

คำถามที่ ๒ กระทรวงคมนาคมมีนโยบายหรือมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุน ให้สายการบิน ต้นทุนต่ำ (โลว์คอสต์) ในประเทศสามารถแข่งขันกับสายการบินที่มาจากต่างประเทศหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ

กระทรวงคมนาคมมีนโยบายและมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนสายการบินของไทย โดยกำหนดให้สายการบินสัญชาติไทยเท่านั้นที่จะได้รับอนุญาตให้บริการเส้นทางบินภายในประเทศไทย

ทั้งนี้ คุณสมบัติของสายการบินสัญชาติไทยและหลักเกณฑ์ของการประกอบกิจการจะเป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน ฉบับที่ ๙๗ ว่าด้วยการอนุญาตประกอบกิจการการบินพลเรือนประเภทการขนส่งทางอากาศเพื่อการพาณิชย์และประเภทการทำงานทางอากาศ

ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคมและหน่วยงานในสังกัดได้คำนึงถึงความเหมาะสม รวมถึงความสะดวกและปลอดภัยของประชาชนเป็นหลัก โดยจะนำหลักธรรมาภิบาล กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ประกอบการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด